

Schuilplaatsperspectief

Maart 2020, nr. 1

Naam: Magda
Leeftijd: 28
Thema: Kinder-
mishandeling -en
huiselijk geweld

‘Altijd bang dat de bom barst’

Als je opgroeit in een gezin waar geweld gewoon is, dan leer je leven met de angst dat ieder moment een kantelmoment kan zijn waarop de bom barst. Magda (28) groeide op in zo’n gezin. “Ik wist niet beter of die angst hoorde erbij. Ik kon mij geen beeld vormen van hoe een ‘normaal’ gezin eruit zou zien. Pas op mijn negentiende, toen ik het huis uitging, ontdekte ik het.”

“Het woord huiselijk geweld vind ik trouwens zwaar klinken, want bij geweld denk ik al snel aan lichamelijke last.

Het psychische geweld is voor mij het ergste. Steeds dat gevoel van druk en angst. Hoewel onze gezinssituatie een enkele maal aanleiding was voor een gesprek met een gemeentelijk ambtenaar, hebben we nooit als gezin hulpverlening gekregen. Ikzelf kreeg wel te maken met hulpverleners omdat ik, volgens mijn ouders, thuis onhandelbaar was. Ik geloofde ook dat mijn gedrag een belangrijke oorzaak voor woede-uitbarstingen

waren. Als ik nou eens veranderde, dan zou het allemaal beter gaan. Maar ‘s nachts lag ik vaak wakker vanwege de ruzies en het geweld beneden. En dat hielp niet om overdag vrolijk naar school te gaan en geconcentreerd mijn werk te doen.”

Faalangst

“Toen ik wat ouder werd, wilde ik doen alsof er niets aan de hand was. Ik ging naar het mbo en dacht dat ik klaar was om stage te lopen. Tijdens die stage ging het keer op keer mis. Ik zag elke lichte kritiek als definitief eindstation. Ik raakte in paniek als iemand zijn stem maar licht verhef. Het lukte niet »

» om mee te draaien en ik voelde een enorme faalangst. Ik zag geen andere oplossing dan stoppen met mijn opleiding.

Bagatelliseren

“De hulpverlening die ik kreeg in mijn jeugd had daarnaast ook altijd contact met mijn ouders. Op mijn negentiende ging ik het huis uit en besloot andere hulpverlening te zoeken, buiten de vertrouwde kring. Misschien dat de hulpverleners voor die tijd wel nuttige tips gaven maar ik deed er weinig mee omdat het niet veilig voelde. Ik liep vervolgens een heel scala aan hulpverleners af, christelijk en niet-christelijk.

Praktisch

“Totdat ik bij de hulpverlener van Stichting Schuilplaats kwam. Deze gaf praktische adviezen zoals meer afstand proberen te nemen van thuis door om de week terug te gaan in plaats van ieder weekend. De hulpverlener stimuleerde mij zelf de regie over mijn leven te nemen. En misschien het meest belangrijke; ze gaf mij vertrouwen. Ze zei steeds: ‘Jij weet zelf wat je voelt en dat gevoel mag er zijn.’ Dit hielp mij zo, dat ik de keuze maakte met dagbesteding te stoppen en een opleiding te gaan doen.”

Associëren

“Inmiddels heb ik een betaalde baan in het onderwijs. Het gaat goed. Ik ben aardig stabiel en dat heb ik nodig, want er blijft altijd die angst voor boosheid en woede. Als ik stabiel

“De hulpverlener gaf mij vertrouwen; misschien wel het meest belangrijke van alles.”

ben, kan ik met deze emotie beter omgaan. Als een kind in de klas schreeuwt kan ik het makkelijker van mij af laten glijden. Als een volwassene boos wordt, vind ik het veel moeilijker. Ik ben blij met de gesprekken met de hulpverlener van Schuilplaats. Zij laat mij zien dat angst mij verlamd, alsof ik weer met mijn vader te maken heb. Bij Schuilplaats oefen ik gecontroleerde boosheid. En ook oefenen we hoe ik een grens kan stellen aan de boosheid van anderen. Ik kan inmiddels tegen mijn vader zeggen, dat hij niet moet schreeuwen.”

Nabijheid

“Daarnaast heb ik moeite om mensen dichtbij te laten komen. Ik ben bang voor afwijzing en dat maakt ook dat ik moeilijk een relatie aanga. Dit zorgt ervoor dat ik als het ware een muur opbouw als mensen dichtbij komen; ik ben constant in een staat van alertheid en heb moeite met ver-

trouwen. Ook bij mijn familie blijft het moeilijk nabijheid te aanvaarden. Ik ben bijna altijd bezig met ‘het goed willen doen’, vooral voor de mensen waar ik om geef.”

Van jezelf houden

Magda vervolgt: “Ik heb het gedrag van mijn vader leren zien als uitbarstingen van onmacht. Met mijn broers en zussen praat ik af en toe over onze jeugd. We verwerken het echter elk op onze eigen manier. Gelukkig heb ik in mijn leven steeds enkele mensen om mij heen gehad, die in mij geloofden. Zij lieten mij inzien, dat ik geweld niet over mij afriep. Geweld is nooit goed te praten. Ieders doel is de naaste liefhebben als jezelf. Dat betekent dus ook dat je jezelf mag liefhebben.”

Bij Hem veilig

“Ik heb nooit getwijfeld aan het bestaan van God. Al vrij

jong merkte ik dat Hij de enige is waar ik alles bij kwijt kon. Ik heb mij vaak gedragen gevoeld door Hem en het leek soms alsof God voor mij de weg baande. Als ik denk aan Gods soevereiniteit, heb ik soms wel moeite met het geloof. Wat als mijn vader ondanks alles uiteindelijk een kind van God mag zijn? Dat blijf ik, menselijkerwijs, lastig vinden. Toch vertrouw ik erop dat God in Zijn wijsheid het goede doet, of situaties laat meewerken ten goede. In Christus is er genade voor zondaren, groot en klein.”

Praten

“Tegen anderen die met huiselijk geweld te maken hebben, zou ik willen zeggen: praat erover! Zoek mensen die in je geloven en die los van de situatie een beeld van je vormen. Helaas wordt er nog altijd veel gezwegen. Dat helpt echt niet. Leer grenzen aan te geven. Niemand heeft het recht om tegen een ander te schreeuwen en al helemaal niet om te slaan of erger.”

- Het kan helpend zijn wanneer we vanuit een ik-boodschap communiceren, dan ben ik persoonlijk aanspreekbaar en is het mijn zorg. Hierbij blijf ik uit de strijd en ga ik mijn verantwoordelijkheid niet uit de weg; ik zoek op een open manier naar een antwoord op mijn uitgesproken zorg.
- Vertrouwen en veiligheid zijn voorwaarden; een kind moet de hulpverlener eerst leren kennen voordat het kind ervaart dat diens rauwe werkelijkheid in veilige handen is bij de hulpverlener.
- Te kunnen luisteren zonder te oordelen, vragen te stellen om zich in te kunnen leven in de belevingswereld van het kind, om het kind te zien in zijn of haar pijn en lijden, heeft een erkennende en helende invloed.

van de hulpverlener

TOKE KALISVAART, HULPVERLENER EN AANDACHTSFUNCTIONARIS ‘HUISELIJK GEWELD’ BIJ SCHUILPLAATS

Kindermishandeling- en huiselijk geweld

Kindermishandeling is een thema waarbij we als hulpverlener geraakt en geconfronteerd worden. Vragen dringen zich aan ons op. Het is niet voor niets dat het thema kindermishandeling nog vaak te weinig besproken wordt en te weinig concreet gemaakt wordt. Ongeloof kan overheersen met de neiging feiten te relativiseren en zo mogelijk te verzachten. Wat maakt dat we weerstand kunnen ervaren bij onszelf en bij anderen wanneer kindermishandeling onze aandacht vraagt?

Verantwoordelijkheid

Bij kindermishandeling gaat het over onze verantwoordelijkheid en hebben we ons vanuit gezamenlijkheid te richten op oplossingen. Wanneer er gedeelde zorgen en gedeelde problemen mógen bestaan, hoeven we ons niet te richten op de schuldvraag. Het is moeilijk maar nodig onze schroom te overwinnen zodat we vra-

gen durven stellen aan de ouders over wie we ons zorgen maken vanuit vertrouwen en openheid.

Geheim

De verborgenheid waarin dit thema verscholen ligt, de onzichtbaarheid van veel emotioneel geweld- en verwaarlozing, maken dat we blijvend sensitief en alert moeten zijn op sig-

nalen. Kinderen die beschadigd zijn door welke vorm van mishandeling ook, voelen zich vaak *schuldig* en *verantwoordelijk* voor wat er gebeurt. De zorg om ouders kan groot zijn en een kind heeft allerlei manieren gevonden om te kunnen overleven; hoe afschuwelijk ook, het kind weet waar het aan toe is binnen het destructieve geweldspatroom.

Angst, verwarring en wantrouwen

Gaan praten over dit geheim kan tot in latere jaren zorgen voor gevoelens van angst, verraad en verwarring. Soms kan er wegens geslotenheid van het systeem grote afstand en veel wantrouwen zijn naar de buitenwereld of vanwege de sterke gevoelens van eenzaamheid een onvermogen zijn om woorden te geven aan wat er plaatsvindt.

Eigen regie

Het is belangrijk een kind hierin een vorm van regie te geven; het mag op eigen tempo, door er onvoorwaardelijk voor hem of haar te zijn. Het is belangrijk de waarheid en beleving van het kind aan te nemen, zonder kritische, ongeloofwaardige vragen te stellen. Het opbouwen van een ver-

trouwelijke, ondersteunende relatie is enorm van belang.

Eén in gebrokenheid

We doen ons werk met de wetenschap dat we in een gebroken en vergankelijke wereld leven, waarin we geheel afhankelijk zijn van genade. In de ontmoeting met de ander zijn we gelijk; we zijn gelijk in broosheid, we zijn kwetsbaar in ons kind-zijn en in onze gehechtheidsrelaties. Er is niet veel voor nodig om aan de andere kant van de tafel te zitten. Veelal is een vorm van kwetsbaarheid de grondslag van geweld. Waar worden we getroost en bemoedigd als hulpverlener? Wat is onze bron?

Toevlucht

We hebben behoefte aan de Enige

Heelmeester als onze Toevlucht en Sterkte; voor de ander en voor onszelf. Het is genade wanneer we de ander betrouwbaar nabij mogen zijn. Ten diepste is hulpverleners een vorm van dienen. Emotionele diepe pijn is niet op te lossen, er is geen antwoord. Het is eerder de zoektocht om de pijn te leren verdragen, om het complexe en tegenstrijdige te leren aanvaarden en om te leren leven met het besef van het onvolmaakte.

“Emotionele diepe pijn is niet op te lossen, er is geen antwoord. Het is eerder de zoektocht om de pijn te leren verdragen.”

Christus onze Heelmeester

Wij hebben onze Goddelijke Heelmeester altijd nodig, want als wij terneergeslagen en verdrietig zijn kan Hij ons weer kracht geven. Hij is het Die het op Zich heeft genomen om al onze ziekten te genezen en ons van al onze zwakheden af te helpen.

Is het niet verdrietig dat wij door ongeloof vaak zo weinig vertrouwen hebben in de vervulling van de beloften van deze Heelmeester. Wat er ook gebeurt is, steun op Zijn Eigen Woord: Ik ben uw Heelmeester!

Luister daarom aandachtig naar Zijn stem en doe wat juist is in Zijn ogen. Dan wordt onze kilheid

en wereldsgezindheid door Zijn liefde en de Heilige Geest omgezet in het vrucht dragen voor Hem. Hij legt Zijn zachte hand op ons leven en laat zien hoe lief Hij ons heeft. Ook al zijn wij beschadigd en voelen wij ons liefdeloos. Hij is betrokken bij alles wat ons aangaat. Laat het zo zijn dat onze ziekten en beschadigingen ons dichter bij Hem brengen. Hij heeft ons liefgehad met een eeuwige liefde. Een liefde die nooit ophoudt en onveranderlijk is. Hij trekt ons naar Zichzelf toe zodat wij één met Hem zullen zijn.

Zo wordt in uw leven door de beproeving heen Zijn beeld duidelijker openbaar voor allen om u heen. Hier op aarde en straks ook in de hemel. Hebt goede moed, prijst Hem, en ga steeds weer tot Hem die gezegd heeft: "Ik ben, De HEERE, uw Heelmeester!"

Tekst bewerkt uit 'Stille overdenking' van Mary Winslow

"...want Ik ben,
De HEERE, uw
Heelmeester".
(Exodus 15 vers 26)

Aandachtsfunctionaris

Huiselijk geweld en seksueel misbruik

Binnen Schuilplaats is voor de thema's huiselijk geweld en seksueel misbruik een aandachtsfunctionaris aangesteld; Toke Kalisvaart. Het doel van deze functie is:

- Informeren van de kerkelijke achterban over huiselijk geweld en seksueel misbruik

en de mogelijkheden voor het aanpakken van dit probleem.

- Bewustwording van de factoren die geslotenheid in eigen kring bevorderen of in stand houden.
- We geven advies bij situaties waar sprake is van huiselijk geweld. Dit advies kan gevraagd worden door hulpverleners, maar ook door familie-

leden, docenten, ambtsdragers of gemeentelieden.

- Advisering aan seculiere organisaties die werken met reformatorische gezinnen.

Voor meer informatie kunt u contact met ons opnemen.

36^e jaargang, Maart 2020, nr. 1
Schuilplaats Perspectief is een uitgave van Stichting Schuilplaats.

REDACTIE
Mevr. E.D. van de Lagemaat
Dhr. P.J. Versluis
Mevr. B.H. Pater

Aan dit nummer werkten verder mee:
Mevr. T. Kalisvaart
Dhr. P.J. Versluis

FOTOGRAFIE GettyImages

Stichting Schuilplaats is een landelijke, interkerkelijke hulpverleningsorganisatie. Medewerkers van Stichting Schuilplaats begeleiden mensen die vastgelopen zijn en helpen hen weer op weg om nieuw perspectief te zien. De overtuiging dat de Heere God betrokken is op alle mensen vormt onze belangrijkste drijfveer om ons in te zetten voor de mensen die hulp bij ons vragen. We zetten onze vakkennis en deskundigheid in om onze cliënten te begeleiden in hun psychosociale problemen.

Stichting Schuilplaats biedt christelijke psychosociale hulpverlening in samenwerking met lokale kerken. Daarvoor zijn in de regio hulpverleningslocaties opgericht die de naam "Diaconaal Maatschappelijk Werk" voeren.

NALATEN
Wij stellen het zeer op prijs als u Stichting Schuilplaats in uw wilsbeschikking op wilt nemen. U dient dan de volgende zin te vermelden: "Ik legateer aan Stichting Schuilplaats te Veenendaal een bedrag van € ... om te worden afgegeven zonder kosten, drie maanden na mijn overlijden."

Postbus 7, 3900 AA Veenendaal
T (0318) 54 78 70
E info@stichtingschuilplaats.nl
I www.stichtingschuilplaats.nl
Gifft voor uw eigen regio overmaken kan op:

Uw steun is hard nodig!

Kijk hieronder voor de juiste regio

DMW Achterhoek:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Alblasserwaard en Vijfheerenlanden:
NL07 RABO 0359 3417 64
DMW Apeldoorn:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW De Langstraat:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Goeree-Overflakkee
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Noord-Brabant:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Ridderkerk:
NL23 RABO 0355 4629 31
DMW Scherpenzeel:
NL28 RABO 0355 1350 78
DMW Staphorst:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Veenendaal:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Woudenberg:
NL75 RABO 0372 4005 23
Stichting Schuilplaats landelijk:
NL18 INGB 0001 3414 00

BESTUUR
Dhr. M. Bogerd (voorzitter), Urk; Dhr. R. Geluk (secretaris), Ermelo; Dhr. Drs. A. Terlouw (penningmeester), Waddinxveen; Dhr. Drs. Ing. W.J. Punt, Middelhamnis; Mevr. Drs. A.K.C. van der Maas – Kranendonk, Leusden